

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Мукачівська міська рада
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II (Україна)
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в м. Освенцім (Республіка Польща)

**VI МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ**

Збірник тез доповідей

29 березня 2022 р.

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Mukachevo City Council
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Institute (Ukraine)
Cavalry Captain Witold Pilecki State University of Malopolska in Oświęcim
(Republic of Poland)**

**VI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE**

**«FINANCIAL REGULATION OF
CHANGES IN THE ECONOMY OF
UKRAINE»**

29 March 2022

Mukachevo

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц., Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц., Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У. В. – Ph.D. ст. викл., Михальчинець Г. Т. – ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 29 березня 2022 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2022. – 213 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

© Мукачівський державний університет, 2022

UDC 336.13.025.12(477)(043.2)
F59

*Recommended for distribution through Internet by
Scientific and Technical Council
of Mukachevo State University
(Minutes № 4 of 18.04.2022)*

Program Committee:

Shcherban Tetyana – Rector of Mukachevo State University, Doctor of Psychology, Professor.

Joanna Stuglik – Dyrektor Instytutu Zarządzania i Inżynierii Produkcji, Cavalry Captain Witold Pilecki State University of Malopolska in Oświęcim.

Hoblyk Volodymyr – the first Vice-rector of Mukachevo State University, Doctor of Economic Sciences, Professor.

Kobal Vasyl – Vice-rector on scientific and pedagogical work, Mukachevo State University, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate professor.

Gerz Miroslav – the initial budget department of the financial department of the executive committee of the Mukachevo City Council.

Chernychko Tetiana – Head of the Department of Finance, Mukachevo State University, Doctor of Economics, Professor.

Organizational committee:

Stehney M. I. – doctor of ec. sc., prof; Nesterova S. V. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Hladynets N. Y. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Lintur I. V. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Petrychko M. M. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Bratyuk V. P. – cand. of ec.sc., assoc. prof; Rosola U. V. – Ph.D., senior lecturer; Myhalchynets G. T. – senior lecturer.

F59 Financial regulation of changes in the economy of Ukraine: the collection of abstracts of VI International Scientific Internet Conference, Mukachevo, 29 March 2022. – Mukachevo, Mukachevo State University, 2022. – 213 p.

The main purpose of the conference is to discuss and search for solutions of urgent problems via implementation of financial regulatory changes in Ukraine's economy, the exchange of research experience and publication of the results. Submitted materials contain methodological and methodical approaches that may attract the attention of a wide variety of experts.

Organizing committee considers it appropriate to mention that not all the statements and conclusions of some authors are unconditional. However, they consider it possible to post them for discussion.

The editorial board is not responsible for the accuracy of statistical and information data, content quality and manuscripts' design (stylistic, spelling errors, etc.), and preserves the right not to share the views of some authors on certain issues discussed at the conference.

ПРОСКУРА В. Ф. Сучасні підходи до створення системи аналітичного забезпечення управління підприємством	77
ПУГАЧЕВСЬКА К. Й. Внутрішня торгівля в умовах глобальної нестабільності	80
РЕЙС Т. Т., КАМПОВ Н. С. Транскордонне співробітництво регіонів України: пріоритетні напрями розвитку	82
РИБЧАК В. І. Логістичні підходи до організації збутової діяльності підприємства	85
РУЩИШИН М. О. Управління фінансовими ресурсами вітчизняних підприємств та шляхи підвищення їх ефективності	88
РОСОЛА У. В., РОСОЛА О. А. Актуальність маркетингу впливу в сучасних умовах	91
СТАХІВ О. В. Концептуальні засади менеджменту системного розвитку	93
СТЕГНЕЙ М. І., НЕЙМЕТ В. В., КОВАЧ В. В. Дослідження емпіричних проявів трансформаційних процесів економіки в умовах інклюзивного зростання	95
СТЕГНЕЙ М. І., КРАМАРЕНКО І. С., КОЗИК Я. Я. Економічні аспекти розвитку спортивно-оздоровчої сфери	98
СТЕГНЕЙ М. І., КУЦИНА В. В. Громадський активізм та волонтерство в системі виміру соціального капіталу	101
СТЕГНЕЙ М. І., ШЕРШУН В. В. Підвищення рівня соціалізації територіального розвитку економіки	103
ЧЕРНИЧКО Т. В., КУЧЕРЯВА Д. В. Стратегічні аспекти розвитку підприємств малого та середнього бізнесу	106
ЧЕРНИЧКО С. Ф. Розвиток ринку товарів побутової хімії в Україні	110
ШЛАПАК М. О., ШЛАПАК В. О. Аналіз структури підприємств за видами економічної діяльності Закарпатської області	113

Секція 3. Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності

АГАПЧУК Б. Ф. Бухгалтерський облік в Україні після розпаду СРСР	116
КОРОЛЬЧУК І. І. Проблеми та перспективи обліку електронних грошей	118
КРОЧАК О. І. Історія зародження бухгалтерського обліку і оподаткування в Україні	120
МОНІЧ Н. О. Історичні ретроспективи становлення і розвитку основних форм бухгалтерського обліку	122
МОРОЗОВА А. М. Обґрунтування передумов переоцінки об'єктів оренди державного сектору	124
ОВОД Л. В., БУГА Є. Р. актуальні питання обліку витрат, доходів та фінансових результатів сучасних умовах	126
РЕСЛЕР М. В., ОСТАП'ЮК Н. А., КЛИМОВИЧ Д. А. Облік фінансових інструменти у кризовому управлінні компанії	129
СЕРЕВЕТНИК О. В. Особливості організації та напрями удосконалення обліку взаєморозрахунків з постачальниками	132
ЦІЦЬКА Н. Є, МАЛЕЦЬКА О. І. Модель інтегрованого обліку праці та її оплати в аграрних підприємствах України	135

Секція 4. Фінансове регулювання економічних процесів

БОЙКО Є. О., ЛЕВКОВСЬКА Л. В., СТЕГНЕЙ М. І. Проблеми збалансованого функціонування сталого агровиробництва	139
ВАСИЛЬЦІВ Т. Г., ШОПСЬКА Ю. К. Регулювання фінансової безпеки сектора малого підприємництва	142
ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю., ГНІДИН Т. Р. Перспективи розвитку віртуальних банків в Україні	144
ГНАТИШИН Л. Б. Аудит соціальної відповідальності агробізнесу	147

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

В період сучасного розвитку України є всі умови для створення соціально орієнтованої державної моделі, для досягнення якої необхідно змінити економічну стратегію та забезпечити трансформацію структури та промислової політики.

Список використаних джерел

1. Гринчук Н. Сутність поняття «соціалізація економіки» / Н. Гринчук // Управління сучасним містом. – №7-9(11). – С. 17-21.
2. Головінов О. М. Соціально орієнтована ринкова економіка як модель соціальної держави / О. М. Головінов // Економіка та держава. – №2. – С. 10-12.
3. Douglass C. North Institutions / C. Douglass // Journal of Economic Perspectives. – Vol. 5 (1). – P. 97-112.
4. Головінов О. М. Соціально орієнтована ринкова економіка як модель соціальної держави / О. М. Головінов // Економіка та держава. – №2. – С. 10-12.
5. Стегней М. І. Роль малого бізнесу в соціально-економічній системі Закарпатської області / М. І. Стегней, І. М. Бошинда, В. Я. Попфалуші // Причорноморські економічні студії : науковий журнал / гол.ред. К.С. Шапошников. – Одеса, 2018. – Випуск 34. – С. 125-128.
6. Гуріна О.В. Сучасний стан людського потенціалу України: регіональний розріз / О.В. Гуріна, М.М. Огієнко // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, Серія «Економічні науки» – 2017. – № 3. – С. 347-360. (журнал представлено у міжнародній наукометричній базі даних Index Copernicus)

УДК 332.055

**Т. В. ЧЕРНИЧКО,
Д. В. КУЧЕРЯВА**
Мукачівський державний університет

СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ

ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Підприємства малого та середнього бізнесу займають важливе місце у соціально-економічному розвитку як країни, так і регіону. Цей сектор економіки забезпечує ринок товарами та послугами, сприяє здоровій конкуренції, задоволенню споживчого попиту населення та створенню нових робочих місць. Саме підприємства малого та середнього бізнесу є фундаментальною основою у формуванні середнього класу.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ І МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Регіональні стратегії розвитку підприємств малого та середнього бізнесу сприяють більш повному узгодженню територіальних та загальнодержавних інтересів, створюють реальні передумови для зближення та вирівнювання рівнів виробництва і споживання в усіх регіонах.

Серед країн, чий досвід у сфері стратегії розвитку підприємств малого та середнього бізнесу, що і призвело до успішного підняття соціально-економічного стану регіонів та забезпечення високого рівня зайнятості населення, можна виділити Польщу, США, Німеччину, Великобританію, Японію.

Державна стратегія розвитку підприємств малого та середнього бізнесу в Польщі. Стратегічні документи та система регулювання малого бізнесу в цій країні відповідають основним документам ЄС, таким як Лісабонська стратегія чи Small Business Act.

До найважливіших документів з питань стратегічного розвитку підприємств малого та середнього бізнесу Польщі відносяться, зокрема: Стратегія розвитку країни, Національні стратегічні основи співвідношення, Збірник про сприяння розвитку підприємництва [1]. Серед сукупності напрямів розвитку підприємств малого та середнього бізнесу цієї країни потрібно виділити: спрощення адміністративних процедур та зменшення адміністративних навантажень, збільшення доступності зовнішніх джерел фінансування, просування експорту і збільшення інноваційності підприємств, поліпшення співробітництва між ними.

В межах прийнятих республіканських програм розвитку підприємства малого та середнього бізнесу можуть звертатися з заявками про додаткове фінансування як на проекти, що мають інвестиційний чи навчальний характер, на дослідження і розвиток, так і за консультативною допомогою. На відміну від республіканських програм, які надають перевага інноваційним проектам, регіональні програми розвитку спрямовані на задоволення потреб менших підприємств, що здійснюють більш прості інвестиційні проекти.

Державна стратегія розвитку малого бізнесу орієнтована на виконання наступних завдань [1]: підвищення інноваційності нових підприємств; активізацію розвитку малого бізнесу в східних районах країни; вдосконалення системи навчання і підготовки кадрів для малого підприємництва; сприяння в пошуку фінансових джерел для бізнесу; перегулювання економіки та мінімізацію бюрократичних процедур; сприяння експортній діяльності малих підприємств.

Державна стратегія розвитку підприємств малого та середнього бізнесу в Німеччині. В Німеччині рішення щодо формування стратегії розвитку підприємств малого та середнього бізнесу приймають органи влади на рівні федерації, федеральних земель, міських і земельних округів. Важливі функції по підтримці малого бізнесу передані інститутам публічного права, зокрема спеціалізованим банкам та торгово-промисловим палатам.

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Державна стратегія розвитку підприємств малого та середнього бізнесу реалізується за такими напрямками [2]: забезпечення умов для розвитку і кількісного росту «середнього класу»; підвищення зацікавленості молоді у підприємницькій діяльності; створення навчальної бази при вищих і середніх навчальних закладах для навчання і практичної підготовки молоді до активної підприємницької діяльності; посилення фінансової допомоги і технічного сприяння початкуючим підприємствам для забезпечення їх стійкого розвитку і подальшого росту; зниження бюрократичних бар'єрів, полегшення доступу до ресурсів і нових технологій; стимулювання ділового та інноваційного потенціалу сектору малих підприємств у сфері НДДКР шляхом переважного застосування заходів непрямой підтримки.

Основними програмними документами, які визначають розвиток підприємств малого та середнього бізнесу є Програма стимулювання збережень для відкриття власної справи і Концепція по розвитку науково-технічної політики по відношенню до підприємств малого бізнесу.

Державна стратегія розвитку підприємств малого та середнього бізнесу у Великобританії. Основною державною інституцією, яка займається питаннями розвитку підприємств малого та середнього бізнесу є Міністерство торгівлі та промисловості, в складі якого утворений спеціальний орган з підтримки і розвитку малих підприємств The Small Business Service (SBS). При Міністерстві функціонує Стратегічна рада малих і середніх підприємств. Завданням SBS є: представлення інтересів та потреб малого бізнесу в уряді, розвиток і обслуговування системи підтримки малого бізнесу, пропаганда підприємництва в суспільстві, скорочення бюрократичних бар'єрів [2].

Державна стратегія розвитку підприємств малого та середнього бізнесу передбачає: підвищення культури підприємництва і ділових відносин; активізація процесів зародження нових підприємств, створення умов для їх прискореного розвитку і подальшого розвитку; поліпшення доступу до фінансових ресурсів; розвиток підприємництва в депресивних районах і в окремих соціальних групах; залучення підприємництва до активного використання державних служб (інформація, маркетинг, держзамовлення, фінансування, експорт тощо); розробка ефективних заходів державної політики і регулювання підприємницької діяльності; підвищення рівня дослідження ринку малого і середнього бізнесу та оцінки його стану.

Державна стратегія розвитку підприємств малого та середнього бізнесу у США. Її розробку та виконання контролює Адміністрація малого бізнесу (SBA), яка має чисельні регіональні.

Основними функціями SBA є: забезпечення доступу малих і середніх підприємств до фінансових ресурсів; надання інформаційних, освітніх і консультаційних послуг; забезпечення доступу до виконання держзамовлень; захист інтересів малих підприємств.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ І МАРКЕТИНГУ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Основними стратегічними напрямками стимулювання розвитку підприємств малого та середнього бізнесу в США: збільшення експортних можливостей; надання допомоги в трансферті технологій; збільшення конкурентоздатності продукції вітчизняного бізнесу порівняно з імпортом; поліпшення доступу до довгострокових кредитів для реконструкції, придбання обладнання, виробництва нових конкурентоздатних товарів та послуг; поширення інформації про різні державні, регіональні і приватні програми, націлені на підвищення конкурентоздатності малих підприємств; забезпечення аналізу і представлення інтересів малих підприємств на торгових переговорах.

Державна стратегія розвитку підприємств малого та середнього бізнесу у Японії. Японія відноситься до країн із жорсткою системою регулювання бізнесу. Розвитком малого та середнього бізнесу займається управління Міністерства торгівлі і промисловості. Стратегія розвитку малого та середнього бізнесу розробляється на національному рівні.

Стратегічними напрямками державної політики щодо малого підприємництва є [3]: введення системи гнучкого управління економікою; посилення підтримки інноваційної діяльності; посилення стійкості та роз# виток систем економічної безпеки малих підприємств; покращення умов праці та соціального забезпечення в секторі малих підприємств; збільшення мобільності трудових ресурсів у сфері послуг; полегшення доступу до фінансових ресурсів та акціонерного капіталу; підвищення взаємодії структур підтримки і розвитку малого бізнесу.

Список використаних джерел

1. Бондарчук М. Ю. Системи підтримки малого підприємництва в Україні та Республіці Польща. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2014. № 9. С. 80-84.
2. Деренько О. А. Міжнародний досвід державного регулювання та підтримки малого підприємництва. Бізнес Інформ. 2012. № 5. С. 95-97.
3. Кашуба Я. М. Японський феномен розвитку приватного бізнесу: монографія. Л.: Астролябія, 2009. 272 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>